СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVII. Ч. 273. Джерзі Сіті, Н. Дж., пятниця, 24-го листопаду 1939. No. 273. Jersey City, N. J., Friday, November 24, 1939. VOL. XLVII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

ЩЕ ОДНА БУДОВА ВЕЛИКОГО МЕЩКАНЕВОГО ПРОЄКТУ

НЮ ЙОРК. — Посадник Ля Ґвардія в промові в Бруклині обіцяв місцевим мешканцям вибудувати в короткому часі ще один мешканевий проєкт у Брукліні, що буде більший ніж усі дотепер знані. Цей проєкт буде побудований в околиці „Нейві Ярду". Він коштуватиме коло 24 міліони долярів, буде містити близько 4 тисячі родин та матиме коло 16 тисяч кімнат. Цю будову розпічнуть уже в короткому часі, а закінчать її в 1941 році.

ЕКОНОМІЯ В БІЛІМ ДОМІ.

ВАШИНГТОН. — В окруженні президента говорять тепер багато про новий курс урядової фінансової політики, який буде опиратись на тім, щоб ощаджувати державні гроші і можливо вдержати недобір на найнижчім рівні. Адміністрація не хоче допустити, щоб у наступнім році, в якому будуть вибирати нового президента, недобір виносив більше як...два біліони долярів. Президент сам заохочує цю ощадностеву політику, в противенстві до попередньої політики, яка опиралась на засаді найбільших витрат. Говорять, що підчас приготування буджетового проєкту президент сам кілька разів уживав синього олівця та скресляв певні суми.

ФРІЦ КУН ЗАПЕРЕЧУЄ ОБВИНУВАЧЕННЯ.

НЮ ЙОРК. — В часі розправи проти Фріца Куна покликано самого обвинуваченого для зложення зізнань. Фріц Кун заперечив усі закиди, начебто він спроневірив організаційні гроші. Він твердив, що ні цента не взяв на свої потреби, а навіть не вибрав усіх грошей, що організація признавала йому на особисту репрезентацію. Таких грошей він міг побирати по $300 місячно. Щодо грошей, виданих на перевіз меблів для певної пані, Кун сказав, що ті гроші вона вповні звернула. В обороні Куна виступала також його жінка, яка говорила, що, не звертаючи уваги на телеграми до інших жінок, у яких Кун посилав „любов і поцілунки", Кун є добрим чоловіком і добрим батьком. Кун твердив, що суму $500 за адвокатську оборону він заплатив адвокатові Кірхманові через одного урядника Бунду, Лойдке, і Кірхман видав на це посвідку. Але в часі ревізії ця посвідка, разом з іншими документами, була сконфіскована і не звернена. В часі ревізії, твердив Кун, агенти забрали також поверх тисячу долярів готівки. Зізнання свідків уже добігають до кінця і можна сподіватися, що вкороткому часі буде виданий присуд.

АРҐЕНТІНА КУПУВАТИМЕ В АЛІЯНТІВ.

БУЕНОС АЙРЕС. — Не звертаючи уваги на „солідарність" американських країв, арґентінський уряд порішив купувати всякі продукти головно від Анґлії і Франції, а не від Злучених Держав Америки. До цього рішення Арґентіна прийшла тому, що Анґлія і Франція тепер є головними покупцями в Арґентіні.

НЕ БУДУТЬ ПЕРЕНОСИТИ КОРАБЛІВ ПІД ЧУЖИЙ ПРАПОР.

ВАШИНГТОН. — Секретар президента, Ерлі, в імені президента заявив, що справа переносу американських кораблів під чужий, панамський прапор уже порішена неґативно. Небавом буде проголошена формальна відповідь компанії Юнайтед Американ Лайнс, що уряд не дає дозволу на перенесення девятьох кораблів згаданої лінії під панамський прапор. Як причину відмови президент через свого секретаря подав, що Злучені Держави Америки, які стоять на засаді солідарности з іншими американськими краями відносно заграничної політики, не повинні накидати іншим американським краям, у тому випадку Панамі, таких обставин, від яких вони самі хочуть увільнитись. Нараженням Панами на війну з европейськими краями малоб відемний вплив і на саму Америку.

ПАНІ РУЗВЕЛТ ПОКПИВАЄ З БРАВДЕРА.

ІНДІЯНАПОЛІС. — Пані Рузвелт у листі до голови місцевого відділу леґіону, Неґля, написала, що секретар комуністичної партії, Ерл Бравдер, є одним з тих американських комуністів, що волють підданство чуже, ніж американське. В тім листі пані Рузвелт обороняла конґрес американської молоди від закидів, що він є комуністичний, признаючи в одночас, що деякі члени уряду мають комуністичні переконання.

ПРОТИВЛЯТЬСЯ СПИСУВАННЮ ЧУЖИНЦІВ.

НЮ ЙОРК. — Комітет оборони чужинців вислав протести до адміністрації проти задуманого пляну з боку адміністрації виготовляти списки чужинців. Почнаючи від чужинців, адміністрація далі зачне списувати і всіх американців, а це буде початком кінця американських цивільних свобід, говорить комітет.

РОЗВЯЗАННЯ КОМУНІСТИЧНИХ ҐАЗЕТ У КАНАДІ

ОТАВА. — Канадійська влада розвязала два великі комуністичні часописи: „Ди Кларіон" і по французьки виданий „Ля Карт".

СКІЛЬКИ ТЕЛЕФОНІВ У СВІТІ

За обчисленнями „Асошіейтед Прес", в світі є 2 біліони (2 тисячі міліонів) людей та 37 міліонів телефонів.

З того числа найбільше телефонів припадає на Злучені Держави, бо 19 міліонів, себто більше, ніж половина. За Америкою йдуть: Німеччина, Анґлія й Франція.

МЕНШАЄ РИБИ У ВЕЛИКИХ ОЗЕРАХ?

Федеральне бюро рибацтва почало розслідувати над жалобами рибаків, що ловлять озерних пстругів у Великих Озерах, головно в озері Мішіґен, що, мовляв, від якогось часу там сильно зменшилося число цеї смачної риби.

Уряд має теж розслідити, що спричиняє зменшення числа цеї риби, бо рибаки-любителі кажуть, що це фахові рибаки винищують рибу, виловлюючи з води ці риби, котрими живиться пструг.

ПРОДУКЦІЯ ЯЄЦЬ В АМЕРИЦІ

Федеральний департамент рільництва обчислив, що в Злучених Державах продукується річно стільки яєць, що на кожну особу припадає 236 штук.

ЩЕ ДАЛІ ВІДКРИВАЮТЬ ПРИРОДНІ БАГАТСТВА

У західній частині стейту Ореґон відкрито поклади багатої „вогненної глини", що надається добре до електрометалюрґічного промислу.

КАНАДІЙСЬКІ ДИВІЗІЇ ВИЇДУТЬ ЗА МОРЕ ПІД ВЕСНУ.

З Отави доносять, що мине три або чотири місяці, поки канадійське військо виїде за море. Це може статись аж з весною. Вишкіл жовнірів відбудеться в Канаді.

ҐАНДІ ДОМАГАЄТЬСЯ ПОВНОЇ СВОБОДИ

БОМБАЇ. Моґандас К. Ґанді заявив британському урядові, що коли з 11 провінціяльних урядів 8 зрезиґнували, то це значить, що та величезна більшість є за допомогу у війні Великої Британії проти Німеччини тільки в такому випадку, коли Індія дістане повну свободу. Та друга політична партія, Моґамеданська Ліґа, заявила, що підпирати-ме британський уряд у всякому випадку. Ґанді заявив, що їх домагання є тільки „моральне", бо британський уряд має у своїх руках контролю над матеріяльними і військовими засобами Індії.

ВІДКРИЛИ ГАРЯЧЕ ПОВІТРЯ 38 МИЛЬ ВІД ЗЕМЛІ

Астрономи Гарвардського університету подали рапорт до Інтернаціонального Союзу Ґеодезії й Ґеофізики, що вони ствердили, що на віддалі коло 38 миль від землі знаходиться горяча верства повітря, що доходить до 100 ступнів Цельзія.

Це противиться теорії, що вся повітряна поводока землі є холодна.

При помочі відповідних обсерваций астрономи ствердили, що на віддалі коло 30 миль від землі, де температура повітря виносить коло 55 ступнів понижче зера, температура починає підноситися й досягає пункту кипіння.

Ще вище, вчені кажуть, температура починає знов обнижатися.

Важним показником для цих розслідів були метеори, себто падаючі відломки небесних тіл, звані нашим народом миґунцями.

400 СТУДЕНТІВ НА ОФІЦИРСЬКІМ КУРСІ.

В албертійськім університеті записалося найвище дотепер число студентів на офіцирський курс, бо понад 400. Полковник Варен сказав перед клясою корпусу офіцирського вишколу, що їх курс триватиме відтепер два замісць одного року. Також сказав він, що лиш невелике число судентів буде покликане до армії перед повним закінченням університетських студій. Перед закінченням своїх студій можуть бути покликані хіба лише старші студенти медицини та інжинірії.

ЗГИНУЛА СОБАКА, ЩО МАЛА ТЕЛЕФОН

У Сан Франсіску згинула 16-літня собака „Семі Бой", одинока собака в світі, котрої ймення було в телефоновій книжці. Була це собака породи сибірських самоїдів, а мала таке гарне футро, що її часто вживали фотографи. Через те її власник подав її імя до телефону.

КАРАЮТЬ ЗА ПІДБЕХТУВАННЯ ЦІН

У стейтовім суді в Ню Йорку наложено грошеву кару в сумі 250 долярів на кожне з 9 перевозових підприємств, що змовилися підбивати ціни. Урядники цих корпорацій дістали кари арешту, але судя ці кари дарував. Корпорації мають гривну заплатити.

КАНАДІЙСЬКИЙ УРЯД ПЛЯНУЄ НОВУ ПОЗИЧКУ.

Домініяльний уряд пляну́є розписати нову внутрішню позичку в висоті $300,000,000. $86,000,000, одержаних з тої позички, вжиється на сплату старих канадійських урядових бондів, що є в руках анґлійських фінансистів. Тим чином уможливиться британському урядові придбати фонди на фінансування закупок у Канаді.

У звязку з тим підкреслюють ту обставину, що Канада через сплату находячихся в руках британійських фінансистів канадійських урядових бондів сповнить не лиш патріотичний обовязок, але також зробить значні заощадження на оригінальній позичці. Знавці обчислили, що Канада на цій трансакції заробить приблизно $8,000,000.

АНҐЛІЯ ЗАГОСТРЮЄ ВІЙНУ З НІМЕЧЧИНОЮ

СТАВИТЬ ҐІТЛЕРА „ПОЗА ЗАКОНОМ".

Вбиває німецький імпорт і експорт.

ЛОНДОН. — Анґлійський уряд рішив узятися за новий спосіб боротьби з Німеччиною. Заповів, що не тільки не дозволить довозити товари до Німеччини, але нищитиме й ті товари, що їх невтральні держави захотіли́б з Німеччини вивозити. Таким чином задумує Анґлія відтяти Німеччину від торговельного звязку зо світом, наскільки цей звязок іде морським шляхом. На подібний крок Анґлія зважилася в останній світовій війні допіра в 1917 році. Насувається питання, що скажуть на те невтральні держави, що на тім терплять економічно, а такі як Бельґія і Голяндія ще вплутані у новий, дуже дразливий міжнародний конфлікт. Анґлія не має законно права видавати згадане зарядження. Та вона покликується на те, що супроти Німеччини не обовязують ніякі міжнародні закони, бо Гітлер і його уряд не узнають ніяких законів. І тому Ґітлер є тепер поза охороною законів. Анґлія подає, що вона рішилася на той рішучий крок у відплату на німецьку безконтрольну боротьбу з Анґлією при помочі мін, пусканих по морі люзом. Наслідком того затонуло впродовж кількох днів 12 кораблів, між якими був італійський і японський.

„МОРСЬКЕ РОЗБИШАЦТВО".

БЕРЛІН. — Німеччина далі перечить, будьтоби вона закладала чи пускала міни, що свобідно пливають по Північному морі й спричинюють затоплення великого числа невтральних кораблів. Націсти кажуть, що це є ділом самої Анґлії, повзятим на те, щоб могла мати якесь виправдання перед світом за нове „морське розбишацтво". Ось тим „розбишацтвом" вважає Німеччина нове зарядження аліянтів, яким заборонено усякий вивіз товарів з Німеччини, а довіз, як відомо, вже давно припинено. Націсти кажуть далі, що вся морська боротьба Анґлії полягає на „розбишацьких принципах" та що вона завжди послуґувалась такими способами боротьби супроти слабших, нарушуючи безцеремонно міжнародні закони.

СЛУХИ ПРО ЗАТОПЛЕННЯ НОВОГО КРУЖЛЯКА.

ЛОНДОН. — Є така відомість, що німецька субмарина знову дісталась до британської морської бази в Фирт оф Форт і там ушкодила британський кружляк „Белфаст", а потім зникла неушкоджена. Це сталося в тому самому місці, де затоплено панцирник „Роял Овк". Подають, що „Белфаст" це наймодерніший британський кружляк, спущений на воду допера в серпні, хрещений жінкою британського премієра Чеймберлина та засоблений у найновіші винаходи проти нападу з боку субмарин.

НІМЕЦЬКІ СЕНЗАЦІЇ ПРО МІНХЕНСЬКИЙ БОМБОВИЙ ВИБУХ.

БЕРЛІН. — Гайнріх Гімлер, голова Ґештапа, подає, що має в руках того, хто доконав бомбового замаху в Мінхені 8. листопаду, підчас якого було 8 осіб убитих і 62 ранених. Він каже, що замах був звернений проти Гітлера і найвищих націстичних проводників. Бомбу підложив Юрій Ельзер, німець років 36. Замах був підготовлюваний довший час. Керував ним Отто Штрасер, бувший співробітник Гітлера, а тепер його великий ворог, що перебуває під пору в Парижі. Вся та акція була, як подає Гімлер, фінансована Анґлією. Допомагала її виконати Британська Розвідча Служба. Саме у звязку з тим схоплено на німецько-голяндській границі недавно двох урядовців Британської Розвідчої Служби, яка мала в Гаві свою кватиру і звідтам намагалась витворювати революційне напруження в Німеччині. Ось таке зізнав Ельзер, який по замаху хотів утекти до Швайцарії, але його схоплено на границі. Британський уряд заявив, що не має нічого спільного з бомбовим вибухом у Мінхені, ні з „інцидентом" на голяндсько-німецькій границі.

СОВЄТИ ДАЛІ ВИГУКУЮТЬ ПРОТИ АНҐЛІЇ.

МОСКВА. — Совєтська преса не перестає атакувати Фінляндію за її „опір" і „побренькування шаблею" та службу „імперіялістам", що хотілиб ужити Фінський залив для повалення Совєтів. Напад звернений одночасно і проти Анґлії, якій пригадується ті моменти, коли совєтська революційна армія затопила британські кораблі у Фінськім заливі. Ті кораблі, пише совєтська преса, ще лежать на дні моря і вони повинні бути для „імперіялістів" осторогою перед їх зазіханнями на Балтик. Згадані ґазети називають аліянтів „імперіялістичними бестіями", що зачали нову світову війну.

„СЕРЕДНЯ КЛЯСА" ПРИ ВЛАДІ В ЛИТВІ.

КАВНАС. — Литва має новий уряд, в якому вже є далеко менше військових, як це бувало досі. Нові міністри походять здебільша з „середньої кляси".

ФІНЛЯНДІЯ ГОТОВИТЬСЯ ДЛЯ РОСІЙСЬКИХ ГОСТЕЙ.
Вали з набитих піском міхів, уставлені на вулицях фінляндського міста Віборг, що лежить 60 миль від російської границі.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY).
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ОСТОРОГА УРЯДУ ЮНІЯМ

Федеральний департамент судівництва опублікував свій лист до одної залізничої юнії, котрий має важне й багато ширше значіння для просто всіх робітників. Цей лист розкриває політику супроти юній і юнійної діяльности, якої буде держатися цей департамент, покликаний до нагляду за виконуванням закону.

Департамент судівництва звертає в цьому листі увагу робітничим юніям і юнійним робітникам, що він мусить примінювати до них теж певні постанови антитростового закону. Хоча цей закон звернений властиво проти тих великих бизнесових комбінацій, відомих під назвою тростів, то американські суди вже багато разів на основі цього закону осуджували певні акції робітничих юній. Антитростовий закон звертається проти обмежування свобідної конкуренції в бизнесі й суд примінює його теж до тих практик робітничих юній, що мають признаки обмеження свобідної конкуренції.

Департамент судівництва вичисляє кілька родів таких неправних практик робітничих юній, які підпадали би під судове доходження. Ці практики департамент судівництва вибрав з судових реєстрів уже осуджених справ. Звісно, юнійна діяльність обертається звичайно довкола ставлення домагань підприємству та вимушування його виповнення ріжними способами, головно страйком, або його загрозою. Отже ставлення таких домагань і страйк є зовсім законна річ, одначе, як це видно з судових рішень, юнія не має права ставити безправних домагань. Не вільно передовсім юнії ставити перешкоди вживанню дешевшого матеріялу, або заводженню поправок у бизнесі, або кращих бизнесових засобів. Не вільно юнії домагатися наймання зайвих і непотрібних робітників. Не вільно юнії піддержувати систему підкупства й вимушування. Не вільно заставляти підприємство встановляти безправно сталі ціни. І не вільно накінець уживати заходів для зломання законної системи колективної угоди між підприємцями й робітниками.

Подаючи свою осторогу, департамент судівництва звертає увагу робітників, що коли вони приглянуться до цих обмежень, то переконаються, що проти них зайво протестувати, бо всі ці обмеження зроблено властиво в інтересі робітників. Правда, користь для робітників не в кожному випадку очевидна, бо вона не є все безпосередня. Одначе при ближчому розгляді кожної заборони робітники побачать, що коли заборона не приносить їм користи безпосередньо, то вона приносить їм користь посередньо.

На всякий випадок департамент судівництва зробив добре, що зібрав висліди судових процесів в одну цілість та показав робітничим юніям, чого їм треба вистерігатися, якщо вони не хочуть мати клопотів із судами.

Чи є надії на зміну українсько-польських відносин?

(Нюйорський „Нови Свят" про Митроп. Андрія Шептицького).

Є польська приповідка про те, що „поляк мудрий, але по шкоді". Думаємо, що вона не така зла, як виглядає. Значить, що не говорить так зле про поляків і їх характер та розум, як би то здавалось, коли брати ту приповідку тільки злегка, а так її звичайно беруть і самі поляки. Та нам здається, що та польська приповідка таки дає завеликий „кредит" польському характерові й польському розумові, коли мова про польську політику чи наставлення поляків до інших народів, зокрема до своїх сусідів, ось таких як ми, українці. З того боку цікавою є і та стаття, яка появилась у нюйорському польському часописі „Нови Свят" з минулої неділі, 19. листопаду, п. з. „Анджей Шептицкі".

Як можна догадуватись, поміщено її з нагоди поголосок про вбивство Митрополита большевиками. Беручи під увагу нещастя Польщі й ту трагедію, яку далі переживає український нарід, а також і те, що ми живемо в Америці, здалека від европейського нещастя, а тимсамим можемо звідси глядіти на події й конфлікти більш розсудно, можна було припускати, що стаття буде будуюча. А вже годі було здогадатись, щоб польська ґазета в Америці, що називає себе „поступовою" і „демократичною", приписувала вину за те, що Совєти заняли західньо - українські землі й винищують навіть таких людей як Митроп. Шептицький, також, і то в головній мірі, Митроп. Шептицькому. Дивне це ще й тому, що автор статті не відмовляється признати Митрополитові деяких прикмет, що ставлять Його дуже високо. Він з подивом згадує за молодого шляхтича з прекрасним вихованням, чудовою будовою тіла, з високою освітою і трьома докторатами, як, маючи 27 років, „спить на дерев'яній дошці, не здіймаючи волосінниці". Ось так живе, пише автор, молодий ґраф Шептицький яких 7 років. Авторові дивно, як той польський аристократ, цей ґраф, міг увійти нараз між „хлопів", і, перебуваючи в монастирі оо. василіян, не дозволяти себе кликати інакше як „брат Андрій".

Авторові дивно, як це сталося, що той монах з польської аристократії, якого призначили єзуїти на те, щоб златинщив василіянський чин, міг так підпасти під вплив „хлопів" і захопитись „кривдами", які представляли Йому в монастирі, а які витерпіла українська греко - католицька церква від поляків. Автор не може вийти з дива, як міг молодий ґраф, вихований у патріотичнім польскім домі й серед аристократичного польського окруження, зацікавитись „хлопськими кривдами" і брати в оборону „русинів", а нехтувати інтересами тої кляси, з якої вийшов, і тою Польщею, якій повинен був служити. При цьому автор статті нагадує величезну сензацію, яка мала бути предметом широких розмов і коментарів серед польської аристократії й поляків взагалі. А йде тут про те, як то одного разу в галицькім соймі (в якому, як пише автор, засідали крім поляків кілька „руских хлопів"), коли Митрополит Шептицький (що там був, як пише автор, з ласки поляків), провадив нарадами як віцемаршалок сойму, зблизився до нього Його рідний батько, що був послом, і запитав польською мовою про вияснення якоїсь справи, а тоді його син відповів йому „по руску", себто українською мовою.

Автор статті закидує Митрополитові, що завдяки Йому було повно „траґедій". Тисячі людей розводилися, себто розводились ті, де одна сторона в подружжі була „польська", себто „римо - католицька", якщо вона не захотіла стати „греко - католицькою", а „греко - католик" означало в розумінні Митрополита „русин".

Одним словом, доводиться, що все те незадоволення, яке було в українському народі в Польщі, було головно випливом недоброго відношення Митрополита Шептицького до Польщі. Автор намагається доказати, що Митрополит відносився ворожо до польського народу ще за Австрії, а українці, маючи „замісць єпископів, що були з хлопів, єпископа пана і ґрафа", набрали тоді „відваги" і ставили полякам у всьому опір та нищили давні, добрі українсько-польські відносини.

Ще раз зазначуємо, що автор статті згадує в симпатичний спосіб „маєстатичну постать" Митрополита Шептицького. Вірить у його щирі змагання навернути Схід до католицизму. Але разом з тим підкреслює, що те, що сіяв Митрополит на „Червоній Русі", торувало шлях Совєтам. І тому тепер, пише автор, коли Митрополит, чи Його дух, робить порахунок зо своєю совістю, то певно бачить, що те, що було для Митрополита „польською неволею", є краще від того, що жде український нарід у будуччині під владою Совєтів.

Прочитавши ту статтю, можна прийти до переконання, що ще далеко навіть „поступовим" полякам до того, щоб вони зрозуміли і відчули українського духа, щоб вони могли відчути глибину отої ненависти, яку може і мусить мати кожна благородна, свободолюбна і дійсно поступова людина, коли має до діла в XX. столітті з такими поляками, для яких відродження української нації і її боротьба за свою державу розвязується під кутом „хлопів", до яких „пристав" польський пан-ґраф, що намагався витворити між „хлопами" — панів, для яких старвся дістати ґрафські титули — в Римі. Очевидно, що для таких поляків є незрозуміле те, що пережив Митрополит Шептицький, коли вернувся до віри своїх батьків і до свого „хлопського народу". І незрозумілим остається і суть тої боротьби, яку веде український нарід проти польської неволі, а за свою свободу і гідність.

„Гітлер відповідає за війну а Німеччина за Гітлера"

Як після світової війни учасники її старалися звалити вину одні на одних за великі спустошення та стільки жертв, так і тепер пропаґанда як Німеччини так і Анґлії й Франції старається зложити вину за вибух теперішньої війни на кожного іншого, тільки не на себе.

На цю тему пише в одному з паризьких тижневиків відомий у міжнародньому світі знавець політичних справ, **Реймонд Рекулі,** під повищим заголовком цікаві думки. Отже він каже, що Гітлер, як дитина, робить великий промах, потім гістерично вимагає, щоб світ йому це простив. Він, як оповідав бувший анґлійський амбасадор до Німеччини, Гендерсон, кидається, попадає у фурію, грозить, кричить, тільки на те, щоб усе вийшло на його.

„Це мої вимоги, й коли ви їх відкинете, я моментально переходжу до акції" — оце звичайна мова Гітлера.

Одначе в т. зв. польській кампанії все було приготоване з найменшими подробицями. Ці приготування були закінчені на всіх ділянках: військовій, політичній, дипльоматичній та господарській.

Та й тут, коли з одного боку Гітлер добре передбачив перемогу, він, здається, нічого не передбачив, що станеться після перемоги. Так, як цей драматурґ, який добре закінчив перший акт своєї драми, не знає, як почати другий акт. Перший акт, здається, був збудований на калькуляціях фон Ріббентропа, що Анґлія не піде до війни за жадні гроші.

Річ ясна, що Анґлія та Франція знають, що Гітлер є відповідальний за теперішній стан Европи; тому жадають, що перша умова будьякого миру — це уступлення чи знищення гітлеризму. Коли Чорчіл з одного боку твердить, що „не всі ґітлерівці є лихі", то французька публична опінія йде куди дальше та твердить, що ціла Німеччина є відповідальна за Гітлера.

А що аліянтам вдасться усунути Гітлера, в це вірять французи. Гітлер, каже Рекулі, своєю політикою ломання міжнародного права та всяких умов поставив проти себе цілий світ. Нині нема ні одного народу, ні держави, які були би більше або менше прихильно настроєні супроти Німеччини та самого Гітлера. Навпаки, цілий світ, якщо не в цілости з Анґлією та Францією, то що найменше у ворожій невтральності до Німеччини.

Амбасадор одної великої невтральної держави, що, покидаючи Варшаву, задержався кілька днів у Берліні, сказав таке Рекулі:

„Будьте спокійні. Ви розібєте Німеччину; вона вже й так на половину розбита". Це совєтським пактом, на думку автора, Німеччина вчинила найбільший злочин. Бо це справді мусить бути діявольський плян помагати Азії нищити Европу, її стародавню та високу цивілізацію. Бо як це назвати, коли сама Ніеччина очищує балтійські держави чи Західню Україну від німців - кольоністів, що там були поселилися віки тому, а робить місце азійським ордам, які несуть загладу нашій христіянській та західньо-европейській цивілізації?

Що про це можуть думати ті німці, які ще не визбулися сентименту чесноти та правоти? Чи справді радіють вони своїм вождом, який іще тому кілька літ був справжнім богом для кожного німця? Здається, що не дуже. Найкраща відповідь буде чи не мінхенський атентат на Гітлера.

Як пояснити ці вістки, що фон Бльомберґа розстрілили, що адмірал Редер, начальник німецької фльоти, загрозив своєю димісією?

Як видно, то не всі німці є такі як Гітлер, і хто зна, яких розмірів набирає тепер ця протигітлерівська опозиція.

Та колиб так дійсно було, а опозиція усунулаб Гітлера, тоді й Рекулі не мав би рації в тому розумінні, що ціла Німеччина є відповідальна за Гітлера та теперішню війну.

УКРАЇНСЬКЕ ВІЙСЬКО У КНЯЖИХ ЧАСАХ

Написав: **І. К.**

(10)

В літописах давніших часів маємо тільки загальні описи піших стріч. Про летську битву 1019 р. читаємо: „зступилися обоє і була січа лиха, якої не було на Русі, і за руки хапаючи себе сіклись, і зступалися тричі, що кров текла по уділах". Опис листвинської битви 1024 р.: „зступилися чоло сіверян з варягами, і трудилися варяги, сікучи сіверян, і потому наступив Мстислав зо своєю дружиною і почав сікти сіверян". З вислову „сікти" можна догадуватися, що обі битви велися на мечі; але мабуть наступ почався копіями, так, як це бувало звичайно. Зо списами, хоч певно без тяжкої зброї, йде до бою також народнє ополчення, напр.: пішці під Луцьком 1149 р. мають копія і рогатини.

Піша битва впродовж усієї княжої епохи лишилася головним способом боротьби. Навіть тоді, як уже кіннота дійшла до великого розвитку, військо перед битвою нераз зсідало з коней і йшло на ворога пішо. Так 1096 р. новгородці „зсіли з коней і зступилися". Сто років пізніше, 1185 р., в битві на Каялі також князі і дружина „зсіли з коней і пішли бючися". Таксамо робить і кіннота Данила. Можна думати, що роблено це тому, що більша частина війська була піша, або хоч і мала коні, то не вміла стрічатися кінно, — і кінні частини мусіли йти пішки до бою.

Рішальним чинником у бою була тяжка піхота, дружина або дружинники. Лекше озброєні народні ополченці, вої або пішці, могли мати тільки другорядне значіння. До наступу вони йшли хіба тільки проти таких самих слабо озброєних сил по ворожій стороні. Звичайно мабуть вони тяглися в тилах за дружиною і тільки кінчали битву: ґрупами нападали на поодиноких тяжкозбройних противників, добивали ранених; ловили бранців, брали всяку добичу.

Тажка кіннота, що їхала до наступу, складалася з тих оружників, у важкій зброї, з копіями, що піхота. Перевагу над піхотинцями давали їй коні, — добірні, тучні коні, як названо їх у літописному оповіданні про похід Ігоря. Кіннота їхала до наступу або збитою кольоною, або широкою лінією. Проти тяжкозбройного противника старались удержати полк, цебто, їхати кольоною густою і доволі глибокою. Кіннота йшла на ворога у повному розгоні, на грунах (значіння неясне); деколи всі їздці „великим голосом" подавали спільний оклик, напр. „біжи, біжи!" Удар кінноти бував дуже сильний. При описі ярославської битви 1245 р. читаємо, як Андрій, дворський Данила, „зразився з полком Ростислава кріпко: копія зломилися, тріск був як від грому, і з обох сторін багато упало з коней і умерло, інші були ранені силою удару копійного". В іншій битві Ізяслав „полком своїм зїхався з Святославом Ольговичем і з половиною полку Юрієвого і так переїхав скрізь них". Перебитися через ворожу частину або ударом розторощити її це й була мета наступу кольони тяжкої кінноти. — В такому наступі кольони тільки перші ряди їздців могли справді ткнути, поткнути з копіями на ворогів і побороти їх. Кінники з дальших рядів, як хотіли зударитися копієм з ворогом, мусіли з тилів направо і наліво добігати до першої лінії; це називалося розпустити полк. Полк розпускали звичайно при стрічі з слабшим ворогом; наступ зчаста перемінявсь у погоню. Як у першому ударі не повелося розбити цілком ворога, битва розбивається на низку малих потичок між ґрупами їздців, а то й окремими лицарями. Тоді, — подібно як у розгарі пішої битви, — копія заступається мечем: „Данило встромив копіє у ворога, копіє зломилось, — і обнажив меч свій" (1231 р.).

Помічну ролю при битві тяжкозбройних (і кінноти і піхоти) мають стрільці. Їхнє завдання є непокоїти ворога здалека стрілами з луків. Вони підїжджали під ворожу лінію, кидали на неї в бігу стріли і скоро уступали, — так, як під 1097 р. описується акція половецької кінноти проти угрів: „Алтунапа пригнав до першого вступу, і вистрілivши побігли перед уграми, угриж пігнали за ними". Стрільці мали на меті привабити ворога ближче до головного війська. Деколи висилано їх до нападу на тил ворога або на ворожі обози: „Ізяслав і Ростислав, як побачили, що ідуть від них геть (ворожі війська), пустили за ними стрільців своїх, чорних клобуків і Русь, і так почали наїздити ззаду на полки, стрілятися з ними і почали у них вози брати" (1151 р.). Але як починалась головна битва, стрільці уступали взад за полки і лишались так пасивними свідками змагань тяжкозбройних. Так напр. у битві над Рутою 1151 р. половецька кіннота Юрія стояла позаду — „і половці Юрієві, ані по стрілі не пустивши, втекли".

Стрільці уступали скоро з поля битви через те, що у стрічі з тяжкозбройними вони були цілком безборонні, тільки швидка втеча рятувала їх перед знищенням. Проти піхоти вони могли трохи довше остатись, але як наблизилася тяжка кіннота, вони не мали часу навіть ліпше розвинутися. Тодішні полководці мусіли бачити хиби цеї формації і змагали до її поліпшення. Проби реформи замічаємо в XIII в. у військах Данила. Щоб забезпечити стрільців у бою, їх ставлять поруч копійників, під їх охороною. Вид такої зединеної формації, зложеної з обох цих зброй, описує літопис 1251 р.: „Вої зсіли і озброїлись пішцем з обозу, — щити їх були як зоря, шоломи їх як сходяче сонце, копія держали в руках як многі трости, — стрільці йшли по обох боках і держали в руках рожанці (луки) свої і наложили на них стріли свої проти ворогів". Стрільці, що мали при собі охорону з копійників, могли підійти далеко ближче до ворога і більш успішно обстрілювати його; колиж ворожі копії рушили до наступу, вони могли схоронитися за залізний полк оружників.

Як знаємо, перед битвою військо поділялося на чоло і два крила. Тактичні завдання цього поділу в самій битві зазначувалися слабо. Дуже часто на крилах були частини того самого складу і сили, що чоло, так, що їхня діяльність нічим не відріжнялася від акції чола. Колиж крила були слабші, то служили тільки помічними силами для чола, або мали завдання резерви.

Резерви вживалися в битвах доволі рідко. Звичайно всі сили рушали до бою одночасно. Так читаємо характеристичне місце в літописі 1151 р.: „Ізяслав вїхав у свій полк і післав по всіх полках, кажучи: глядіться на мій полк, як піде мій полк, також і ви підіть". Але в деяких випадках якісь частини стоять позаду і виступають до бою пізніше. Так 1024 р. під Листвином Мстислав наперед пустив чоловий полк сіверян, пізніше, як уже битва розгорілася, кинув у бій оба крила, зложені з дружини. В поході Ігоря 1185 р. до битви йдуть передові полки кінноти і з ними тяжкий полк Святослава; два інші тяжкі полки „Ігор і Всеволод помалу йшли, не розпустили полку свойого". В битві під Ярославом 1244 р. резерви є ще більше поділені: наперед стрічає ворога Андрій дворський зо своїм полком тяжкої кінноти; згодом Данило висилає йому 20 „мужів вибраних" на поміч, врешті йдуть до бою полки Данила і Василька.

Серед битви військо орієнтувалося за хоругвами. Стяг, піднятий догори, означав успіхи; як стяг хилявся або впадав, це був знак катастрофи. Кинути стяги, значило програти битву. Стяги розбитого ворога дерли: „Данило скоро прийшов на нього (угорського воєводу) і розбив полк його і хоругву його роздер на половину". Втечу означали словами поскочити, побігти.

Переможець на знак своєї переваги оставав на полчищі, цебто побоєвищі: „Ізяслав тут і став на полчищі" (1153). „Данило і Василько не пішли в город, і Лев став на місці, — військо серед трупів являло перемогу свою" (1245).

Воєнні бранці звалися колодниками, воєнна добича полоном: „взяли полону багато, худоби, коні, вівці і колодників брали руками". Війська йшли деколи на вороп, — грабити околицю. (Кінець).

НА РІЖНІ ТЕМИ

СМАРОВАНА НАФТОЮ УГОДА.

Ще одні відвічні вороги замирилися, коли вірити японському міністерству заграничних справ, котре каже, що між Японією й Росією настали такі приязні відносини, яких іще досі не бувало.

Звідки таке братерство? Догадуються, що звідти, що Злуч. Держави мають незадовго відкликати торговельну угоду з Японією і Японія тоді не буде мати звідки діставати нафти. Отже Японія замирюється з Росією, щоб ця давала їй нафту.

Як знаємо, Москва бере нафту з Кавказу, котрий підбили колись московські царі. В цей спосіб Росія грабує нафту від кавказьких народів, дає її Японії, щоб ця в заміну за це признавала Росії панування над іншими народами Далекого Сходу, котрі теж були підбиті Росією й до неї не хочуть належати.

ХРИСТОС, ЧИ „ОТЕЦЬ БОЖЕСТВЕННИ"?

Стенлі Ричардсон, англійський поет, оповів ґазетярам при приїзді до Америки цікаві речі про німецького диктатора Гітлера й закохану в ньому анґлійську шляхтянку Фрімен-Митфорд, 25-літню дочку лорда Рідсдейла.

Каже поет, що йому вдалося мати розмову з дівчиною в кімнаті, де кілька столів від нього сидів Гітлер, де його кожне слово могли чути Гітлерові аґенти й прибічна сторожа. Ричардсон каже, що він зважився сказати панні Фрімен-Митфорд, щоб вона покинула Гітлера й верталася до Анґлії, бо інакше зробить зо себе „інтернаціонального осла" і колись, як Гітлер її відкине, вона не буде мати куди вертатись.

На це дівчина відповіла, що вона любить Гітлера, що Гітлер найбільша людина в світі та що Гітлер нагадує їй Христа, бо, мовляв, Гітлер хоче все це робити, що робив Христос... Ричардсон на це сказав, що Гітлер нагадує йому більше „Фадера Дівайна", відомого муринського проповідника в Америці, котрий уживає шучок для підбехтування маси до захоплення.

Дівчина обстоювала при своїм, що Гітлер — Христос.

Не лишилося Ричардсонові нічо інше до роботи, як пождати, що далі буде. Пізналися на Гітлері інші, пізнається ще й закохана анґлійська „лейді".

КІСТКА Й СОБАКИ.

Каже Вилієм Филип Симс, заграничний редактор газет ґрупи Скрипса-Говарда, що малі держави, як Мадярщина, Румунія й балканські держави можуть бути врятовані, бо Росія не дасть їх забрати Німеччині, а Німеччина не дасть їх забрати Росії.

Можливо, якщо Німеччина й Росія будуть поводитися, як пес і кіт.

Та що станеться, як Німеччина й Росія будуть поводитися як дві собаки? Як погаркають на себе, а потім таки зачнуть гризти добичу, кожна зо свого боку?

БУДУЧНІСТЬ ЗА ПЛЯНОМ?

На останніх зборах Американської Академії Політичних Наук говорено багато про те, що буде зо світом по теперішній війні.

Справді, як представляють собі держави світ по теперішній війні?

Як представляв собі світ Гітлер, про це він писав у своїй книжці „Моя боротьба". Та останніми часами він видно самий цю книжку подер, зробив оборот і пішов у зовсім іншому напрямі. Чого він нині хоче, важко сказати. Мабуть хоче набити Англію, але не був би навіть від того, щоб з нею погодитися.

Його новий приятель, Сталін, видно ще далі хоче світової революції.

Франція хоче привернення версайського миру. Англія — хіба набити Гітлера.

Як можна серед таких розбіжних течій згадати, як буде виглядати світ по, теперішній війні, поки ми не знаємо, як скінчиться ця війна? Поки відповімо, мусимо пождати, з кого буде піря летіти.

ЧИ ДАЛЕКО?

Німецький губернатор у Кракові приказав втягнути всіх поляків під німецького окупацією до примусової праці.

Мовляв, націстична Німеччина держиться засади: кожний обовязаний працювати, хто здібний працювати.

Добре, що говориться лише за працю, здібність і обовязок. До цеї справи російський уряд ще вмішає ...їжу, мовляв, хто не працює, не повинен їсти.

Що той, хто не працює, не їсть, можливо. Але чи їсть той, що працює?

НЕ СТАНЕ ЛЕМКІВЩИНИ?

З московського донесення виходилоб, що взаміну за виселення німців із совєтської Росії Німеччина мала би виселити з окупованої нею польської території українців, русинів, білорусів, російських жидів і польських комуністів. Разом коло міліона душ.

Якщо таке справді станеться, то Лемківщина перестане існувати, бо лемки будуть переселені кудись на територію совєтської Росії.

Цікаво, чи вдоволені з цього лемки на Лемківщині?

ГІТЛЕР І ЙОГО ҐЕНЕРАЛИ.

І знову йдуть чутки з Европи, що в обєднаним царстві Гітлера нема єдности. І то немає єдности на найвищих верхах німецької еліти: мовляв, сваряться з собою німецький фірер і німецькі ґенерали.

Як це правда, то можна сподіватися в Німеччині цікавих подій: диктатури те мають до себе, що як котра голова не годиться з тим, що силу має, то цю голову з плечей здіймають.

Питання лише: хто кому здійме? Бож знаємо, що вміє голови здіймати Гітлер, але вміють і німецькі ґенерали.

ГЕРОЙСЬКА ПОЛЬСЬКА АРМІЯ.

Хвалиться польський уряд на еміґрації знаменитою польською армією.

Звісно, до бою можна хвалитися кожною армією. Та, на нещастя, пробу армії в бою, а наскільки таку пробу польська армія мала, вона не зовсім піддержує слова польського уряду на еміґрації.

Здається, польську армію можнаб схарактеризувати так, як підчас першої світової війни характеризував один німецький сатиричний журнал австрійську армію, коли під заголовком „Наші союзники" нарисував три фіґури: простого австрійського піхотинця з головою льва, австрійського офіцира з головою барана та австрійського ґенерала без голови.

ПРЕДСТАВНИКИ ЮНІЙ.

Президент Рузвелт іменував на Інтернаціональну Робітничу Конференцію в Гавані, на Кубі, як представників робітничих юній: Джорджа Гарисона (наліво), що працює в Американській Федерації Праці, та Джеймса Карія (направо), що належить до Конгресу Промислових Орґанізацій.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШІКАҐО, ІЛЛ. Звичайні місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 106., відбудуться в неділю, 26. листопаду, в годині 12. вполудне, зараз по Сл. Божій, в гали церковній, Оклей і Райс ул. Просимо всіх членів та члениць явитися на ті збори. Дуже важні справи є до полагодження. Довгуючі члени, старайтеся ще до річного мітінґу бодай часть сплатити свог довгу, щоби ваш довг не збільшувався з року на рік, а зменшався. Суспендовані члени прошу прийдуть на збори та заплатіть свій залеглий довг, так будете приняті назад в члени Бр. св. О. Николая, від. 106. і в члени У. Н. Союзу без найменшої перешкоди. Це вас не коштує нічого тільки секретареві відділу забирає більше часу, коли мусить одного місяця членів суспендовувати, а на другий місяць знову наново приймати. Ще раз просимо і кличемо всіх наших членів, старайтеся вписуйте своїх дітей в члени У. Н. С. Памятайте, що доки молодші літа, то меньша місячна оплата. Стараймося ще бодай в тім останнім місяці грудні довершити того діла, що приобіцяли на зборах, коли в нас гостив головний предсідник У. Н. С., гр. М. Мурашко, що мусимо в Шікаґо до кінця грудня приєднати що найменше 200 членів, щобисьмо стали щодо числа в відділі на першім місці. — Н. Гуль, предс.; В. Єдинак, кас.; Г. Яцьків, секр.

ІСТ СТ. МУІС, ІЛЛ. Річні збори Тов. Запорозька Січ, від. 284., відбудуться в суботу, 9. грудня, точно в год. 7. вечером, в гали У. Н. Дому. Кожний член мусить бути приявний на цих зборах, бо буде вибір уряду на 1940. рік, буде справоздання старих урядників і також будуть інші справи до полагодження. Також зробиться орядок з тими членами, що довгують о кілька місяців. Отже прийдіть і старайтесь свої залеглости сплатити, бо ми будемо змушені суспендувати кожного, котрий довгує. — Д. Іващук, гол.; І. Тимкович, писар; М. Маґац, кас.

УВАГА! САВТ ПЛЕЙНФІЛД, НЮ БРОНСВИК, БАВНД БРУК, РАРІТОН, МЕНВІЛ І ОКОЛИЦІ!

ВЕЛИЧАВА ПРОГРАМА НА ЗАПУСТИ

В НЕДІЛЮ, 26. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 26, 1939)

1. СЛАВНА ОПЕРОВА ГОВОРЯЧА ФІЛЬМА

ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ

де виступають славні оперові сили, як: Марія Сокіл, Швець, Креона, Карлаш і інші.

2. ПО ФІЛЬМІ

Б-А-Л-Ь

В ПАВИЛЬОНІ Н. ФЕДІРКА (NICK'S TAVERN),
Віллям Стріт, НЮ МАРКЕТ, Н. ДЖ.

Початок у годині 6. вечером.

Вступ лише 50 центів за Фільму і Баль.

Комітет Укр. Громади в Савт Плейнфілд.

АЛЕНТАВН, ПА.	МЕКАДУ, ПА.
В НЕДІЛЮ, 3. ГРУДНЯ,	В СУБОТУ, 2. ГРУДНЯ
2:30 по обіді і 7. ввечір.	7:30 вечером.
FRANKLIN THEATRE,	В ЦЕРКОВНІЙ САЛІ,
422 TILGHMAN ST.	212 W. BLAINE ST.

КЛІВЛЕНД І ОКОЛИЦЯ!

НАША ОПЕРОВА СПІВАЧКА,

ПАНІ ОЛЬГА ЛЕПКОВА,

відспіває свій перший

КОНЦЕРТ

В КЛІВЛЕНДІ

В НЕДІЛЮ, 26. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 26, 1939)

в 3. годині пополудні

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,

2255 WEST 14th STREET, CLEVELAND, OHIO.

В програму входять нові і прекрасні твори наших і чужих композиторів. Проситься клівлендську публику і з околиць до численної участи.

Вступ 75 і 50 центів. Частина доходів йде на сплату довгу Укр. Культурного Городу. 272-3

ЗА ЗЛУЧЕНІ УКРАЇНСЬКІ ТОВАРИСТВА:

О. Е. Малицький, предсідник.

УВАГА! ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. УВАГА!

ПОВІДОМЛЯЄМО И ПРОСИМО ВСІХ УКРАЇНЦІВ З ВУНСАКЕТ, БОСТОН, ВУСТЕР, КРОМПТОН, ТАВНТОН, МЕНВИЛ, ПРОВІДЕНС І ОКОЛИЦІ

:——::——: прибути :——::——:

В НЕДІЛЮ, 26. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 26, 1939)

:——::——: на :——::——:

СВЯТОЧНЕ ВІДКРИТТЯ САЛІ-АВДІТОРІЇ

УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СВ. МИХАЙЛА

В ВУНСАКЕТ, Р. АЙ., 74 HARRIS AVE.

ПРОГРАМА:

Год. 9:30 рано Служба Божа й Молебен за здоровля всіх жертводавців.

Год. 1:30 Реґістрація Гостей і Делеґатів.

Год. 2:00 Формальне Відкриття Салі.

Промовлятимуть: Впреп. оо. В. КАСЬКІВ, Л. ВЕСОЛОВСЬКИЙ, М. ЩЕТИНСЬКИЙ, М. МОСТЕНСЬКИЙ, Д. Д. ЛЕЩИШИН, Вп. ДЕЛЕҐАТИ від місцевих й дооколичних товариств, ГОСТІ українці й американці.

Програма КОНЦЕРТУ спочиває в руках Вп. Я. ПРОЦИШИНА, дириґента Хору „БОЯН", і Вп. КІНДЕФОРСЬКОГО, дириґента Дутої Орхестри.

Всіх радо витатиме — Комітет.

УВАГА! РОЧЕСТЕР, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДОМ БРАТСТВА СВ. ЙОСАФАТА; ВІД. відділ 217. Українського Народного Союзу.

:——::——: уряджується :——::——:

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 25. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 25, 1939)

В ГАЛИ ПАРОХІЯЛЬНІЙ, 303 ГУДСОН УЛИЦЯ.

Початок у годині 7. вечером. — Вступ 25 центів.

Братство св. Йосафата запрошує інші Братства, Товариства, Сестрицтва і ввесь рочестерський та околичний загал до численної участи, бо це останній баль в цім сезоні, бо наступає ліст Пилипівка і балів не будесь устроювати. На бали буде приґравати добірна орхестра, для старших і молодих.

Замітка членам Братства: Всі як один мають бути на бали. Котрі не будуть без важних причин, мають зложити до каси по $1.25 після ухвали, що запала на зборах. — Приходіть всі, як один!

За добру забаву ручить — Братство.

УВАГА! УКРАЇНЦІ НЮ ЙОРКУ І ІНШИХ СТЕЙТІВ! УВАГА!

?

ПРИ НАГОДІ ВІДВІДИН НЮ ЙОРКУ

не забудьте загостити до УКР. РЕСТАВРАЦІЇ під назв.:

„LUCKY OPEN KITCHEN"

33 THIRD AVE. (3), межи 9. і 10. вулицею, NEW YORK CITY

Де зайти на добрі сніданя і обіди

Там можна дістати по приступних цінах смачні старокраєві, як рівнож американські страви. Ми певні, що Вас задоволить, як цього певні ті сотки й сотки нюйорських українців і американців, котрі вже щодня заходять до нашої Реставрації.

Реставрація отворена ДЕНЬ і НІЧ

За добрий харч і обслугу ручать

браття І. і А. ГЕЛЕТІЙ.

ЙОНКЕРС, Н. Й.! ЙОНКЕРС, Н. Й.!

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В ЙОНКЕРС

:——::——: влаштовує :——::——:

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В НЕДІЛЮ, 26. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 26, 1939)

В ГАЛИ ЦЕРКОВНІЙ ПРИ CHESTNUT і RIVERVIEW PLACE.

Початок у годині 4. пополудні. — Вступ вільний.

Концертову програму виконають Хор Боян і Хор Шкільних Дітей під проводом п. М. Фатюка. Святочну промову виголосить п. Е. Лахович.

Кожний українець і українка повинні взяти участь у цім святі.

УВАГА, ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Б-А-Л-Ь

:——::——: устроює :——::——:

БРАТСТВО СВ. АРХИСТРАТИГА МИХАЇЛА, відділ 142. У. Н. Союзу

В СУБОТУ, 25. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 25, 1939)

В ГАЛИ УКР. НАРОД. ДОМУ,

214-216 FULTON STREET, ELIZABETH, N. J.

Початок в год. 7. ввечір. — Вступ 35 центів.

Запрошується Товариства, Братства, Сестрицтва і „Дочки України", всіх чесних громадян, старших і молодших, з міста й околиці. За добру забаву ручить

Комітет.

ПОЗІР! БАЙОН І ОКОЛИЦІ'

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА СВ. СОФІЇ в БАЙОН, Н. ДЖ.

:——::——: влаштовує :——::——:

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 25. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 25, 1939)

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, 35 WEST 19th STREET, BAYONNE.

в годині 7. ввечір

За добру забаву ручить — Комітет Церкви.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДОМ 10. і 11. ВІДДІЛУ ОДВУ В НЮ ЙОРКУ

:——::——: відбудеться :——::——:

ВЕЛИКИЙ ЗАПУСТНИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 25. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 25, 1939)

в VOLKS LYCEUM HALL, 218-220 East 2nd St., NEW YORK, N. Y.

Початок у годині 7:30 вечером. — Вступ 40 центів.

Управи обидвох Відділів ОДВУ завзивають все членство Відділів ОДВУ, УЗХ і МУН, як також все українське громадянство взяти участь в тім останнім сезоновім запустнім балю.

Громадяни й Громадянки! Прийдіть на цю запустну забаву, щоби порядно забавитися, як рівнож своєю присутністю спричинитися матеріяльно добрій українській справі, бо чистий дохід призначено на кошта освідомлюючої справи про Україну.

Спільний Комітет.

ПОЗІР! БАФАЛО, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ПРОСИМО ЧИСЛЕННО ПРИБУТИ НА

К-О-Н-Ц-Е-Р-Т

СЛАВНОГО УКРАЇНСЬКОГО СПІВАКА

МИХАЙЛА ГОЛИНСЬКОГО

:——::——: котрий відбудеться :——::——:

В НЕДІЛЮ, 26. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 26, 1939)

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ ПРИ 205 MILITARY ROAD.

Початок у 6. годині вечером. — Вступ 50 цнт.

На згаданий концерт запрошуємо громади Лякавану, Тонаванду, Діпю і Ланкестер.

Громадяни! Це тільки раз на життї трапляється нагода почути спів нашого оперового співака. Залишіть на цей вечір все, а спішіть на концерт масово!

Комітет.

НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛ. ГРОМАДА В НЮАРКУ

:——::——: влаштовує :——::——:

РІЧНИЙ БЕНКЕТ-ЗАПУСТИ-ТАНЦІ

В НЕДІЛЮ, 26. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 26, 1939)

В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ,

675 SOUTH 19th STREET, NEWARK, N. J.

Початок у 7. год. вечером. — Вступ вільний.

Мило згадують про минулі річні запусти ті, що були приявні на того роду веселій громадсько-родинній забаві. Цего року комітет з подвійним приготованням влаштовує цю традиційну забаву й тому осміляється просити Вас, щоб Ви родинно прибули та весело забавились. На Бенкеті будуть промови багатьох бесідників на ріжні теми. До танців буде ґрати добірна музика.

Комітет.

ПОЗІР! РОЧЕСТЕР, Н. Й.!

НА ДОХІД ЦЕРКВИ СВ. ЙОСАФАТА КОМІТЕТ ПАРОХІЯНОК

:——::——: справляє :——::——:

ПУЩЕННЯ

В НЕДІЛЮ, 26. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 26, 1939)

В ПАРОХІЯЛЬНІЙ ГАЛІ, 303 HUDSON AVE.

3 P. M. — Вступ 50 центів.

Прийдіть численно на щире приняття, сердечну гостину і товариську забаву.

З РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Ювилейний рік У. Н. Союзу.

В цім ювилейнім році кожний українець в Америці, а також поза Америкою, повинен застановитись добре, що таке Український Народний Союз. Це не лише найбільша українська запомогова організація, але це організація, яка впродовж свого існування дала більше матеріяльноі підмоги ріжним українським інституціям, ніж котранебудь інша того роду українська інституція. У. Н. Союз дає підмоги своїм членам, коли вони знайдуться в біді; вона також дає тут, в Америці, студентам запомоги. А крім того вона вислала грубі тисячі на ріжні старокраєві інституції, як політичних вязнів, інвалідів, Рідну Школу, „Просвіту", сироти, національні музеї і т. п. Вона дала великі підмоги жертвам пацифікації, жертвам повени. Одним словом, нема ділянки в суспільнім житті наших братів у старім краю, на якуб наш У. Н. Союз не післав жертви.

Й тому в тім ювилейнім році його 45-літного існування всі наші українці, члени, чи ні, тут в Америці, чи поза Америкою, повинні знайти ласкаве слово для нього й дати йому за те тихе признання.

Водночас обовязком усіх нас є в тім році приєднати до У. Н. Союзу нових членів. Бо коли У. Н. Союз дає одні з найкращих запомогових грамот, а водночас виконує таку гарну загально суспільну працю, то чому не приставати до нього всім тим людям, які до нього ще не належать? Чому ходити самопас? Та понадусе: чому не вписувати своїх дітей до У. Н. Союзу й не впливати, щоб інші вписували? Цеж всенароднє майно, яке перейде колись на молодші покоління, коли старші вимруть.

Здається, що всі ми, члени й урядники, грішимо тим, що дивимось на інших і тихцем думаємо, що інші виконають за нас наш обовязок. Мовляв, хтось інший два члени приєднає, а я за те ні одного. Та дивімся, щоб не вийшло з того таке, як вийшло з вином одного рабіна: всі його вірні зокрема думали, що ніхто не запримітить, коли вони в „подарунку" для рабіна, замісць пляшки вина, вллють до спільної бочівки пляшку води. „Адже від одної пляшки води вино не зіпсується й ніхто того навіть не завважить", думали вірні. Та як же вони здивувались, коли рабін, хотячи їх почастувати їхнім вином, наточив з бочівки чистої води! А таке вийшло тому, що кожний із них думав, що хтось інший виконає як слід за нього обовязок, зате він викрутиться водою. Колиж усі так подумали й так зробили, то в бочівці знайшлась чиста вода.

З цього моральна наука, що свого обовязку не треба спихати на інших і думати, що хтось інший виконає його за двох. Кожний повинен від себе зачинати і собі сказати, що ще до кінця цього ювилейного року він приєднає до У. Н. Союзу одного члена. Коли кожний так зробить, то ще до кінця цього року У. Н. Союз подвоїться...

Нюйорська союзова громада готується в наступнім місяці, 17 грудня, в галі „Карпатія", гідно відсвяткувати цей 45-літній ювилей У. Н. С. На цей ювилей Комітет Відділів У. Н. С. приготовляє багату концертову програму, а також добрих бесідників, які представлять приявним ту працю У. Н. Союзу, яку він виконав дотепер і далі виконує. В тім ювилею повинні взяти участь усі союзовці з Ню Йорку й околиці, а також привести знайомих, щоб і вони запізналися з тою Союзовою роботою. Водночас усі відділові урядники повинні скріпити діяльність у своїх відділах і теж підготовити в себе, на місці, як слід справу надходячого ювилею, щоб у те велике для нас, союзовців, свято ніхто не відтягався від нього.

Ілля Гузар, головний радний У. Н. С.

ОСТЕРІГАЄ.

В імені департаменту судівництва Тормен Арнолд, заступник ґенерального прокуратора, видав осторогу до робітничих юній проти надуживання страйків.

ТЕПЕР ПОРА! ДАТИ СОБІ ЗРОБИТИ

НОВЕ ФУТРО

АБО ПЕРЕРОБИТИ СВОЄ МИНУЛОРІЧНЕ ФУТРО ЗА НАЙНОВІШОЮ МОДОЮ!

Матеріял першої якости і робота першої кляси в українській кушнірській робітні:

ЮЛІЯН КУЗІВ І СИН

315 СЕМА ЕВЕНЮ В НЮ ЙОРКУ (ріг 28. вулиці)

(Доїзд собвеями: I. R. T., B. M. T. й 8. Ев.)

Телефон: CHickering 4-3575

СТІННІ КАЛЕНДАРІ

НА 1940 РІК.

Чудові Краєвиди, Патріотичні, Релігійні, Дівчата і Діти в ріжних позах. Свята зазначені червоно, пости зазначені рибою. Ціна одного Календаря з пересилкою 25 ц. 5 Календарів за $1.00. 12 Календарів $2.25. 25 Календарів $3.75. 50 Календарів $7.00. 100 за $12.50. Для бизнесменів друкуємо Календарі з їх фірмою за малою оплатою за друк. Всі вище згадані календарі є першої кляси. Для шторників і аґентів спеціяльно низька ціна. Ціна мішаних календарів другої кляси: 100 Календарів, мішані взори, другої кляси $8.00 з пересилкою. 100 Календарів "De Luxe", мішані взори, $8.00 з пересилкою. 100 Календарів на твердім картоні $10.00 з пересилкою. На Календарях другої кляси фірми не друкуємо. Різдвяні картки блискучі „Христос Раждаєся", або картки в формі книжечок з відповідними віршами, ціна за дозин 60 ц. 50 карток $1.75. 100 карток $3.00 з пересилкою. Картки на Іменини в формі книжечки дозин 60 ц. Картки в формі книжечки на 25. ювилей вінчання, з відповідними вершами, дозин з пересилкою $1.00. 261-

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

Даром пробка зілля МІЛЕРТОН LAXATIVE

Мілертон є приємний і легкий до зажиття.

Мілертон дає найкращі успіхи, коли його вживається тільки в конечності, а тоді заживається його або зараз перед нічним спочинком, або по встанню рано.

Мілертон не виробляє привички.

ОДНА ВЕЛИКА КОРОБКА 75¢ вистане майже на цілий місяць.

Спеціяльна Ювилейна Оферта

Ціни до 31. грудня 1939:

[ ]	1 Package Millerton	.75
[ ]	2 " "	1.25
[ ]	3 " "	1.75
[ ]	6 " "	3.00

Ціни по 1. січня 1940:

[ ]	1 Package Millerton	1.00
[ ]	2 " "	1.50
[ ]	3 " "	2.00
[ ]	6 " "	3.50

Питайте за зіллям Мілетон у вашій сусідній аптиці, а як там його не мають, то пишіть до:

J. S. MILLER, Inc., Dept. U., P. O. Box 628, Newark, N. J.

Single package not sent C O D. Small postage stamps acceptable. Ці ціни важні лише при замовленні просто з головного офісу.

БЕЗ ОГЛЯДУ НА ЦІНУ

КРАЩОЇ ГОРІВКИ НЕМА В НІЯКІЙ ФЛЯЩЦІ

ВІД 1823

НАЙДУТЬ ПОСАДУ

Українська Парохія в New Britain, Conn., пошукує ДЯКОУЧИТЕЛЯ. Мусить бути іспитований, знати провадити школу, хор, музику й давати представлення. Зголошення слати на адресу: 272-3

Rev. E. PYSAR,

54 Winter St., New Britain, Conn.

Парохія св. О. Николая в Сейнт Клер, Па., бажає порядного ДЯКОВЧИТЕЛЯ. Мусить бути здібний до хору, співу, представлень і до провадження школи. Проситься голоситися на адресу секретаря:

PAUL TALPASH,

219 So. 3rd St., St. Clair, Pa.

МИРОН ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ріжниці як далеко поза Нюарком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга щира і чесна. — Office:

383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребами по ціні так низькій, як $150. Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as $150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE, (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.

Tel. Melrose 5-6577